לעוברה גופיה אבל הכא דאקדשיה לאימיה א] (הא) בכלל אימיה לא קדיש' ואי אשמעינן בתרייתא התם הוא דאקדישלה וכל דאית בה אבל הכא דאקדשיה ליה כיון דליתיה אבראי לא קדיש, צריכא, לישנא אחרינא מאי קמ"ל [א] *אם שיירו משוייר *ועובר לאו ירך אמו הוא ותרתי למה לי? צריכא: דאי ב] אתמר בהא משום דאימיה חזיא לגופיה מגו דנחתא קדושה לה נחתא נמי לולד אבל אידך לא, קמ"ל, (א) (הדא) ואי אתמר בהא משום דקא מפרש קדושה על (האם) הולד אבל ההיא לא, צריכא: יתיב (ר' זירא) וקאמר להא שמעתא. ג] איתיביה ר' ירמיה לרבי זירא *כיצד מערימין על הבכור ד] (ה)מבכרת שהיתה מעוברת אומר מה שבמעיה של זו עולה, ילדה זכר הרי זו עולה אלמא קדיש עובר, אמר ליה ה] כי (מ)תניא ההיא בקדושת ו] דמים, מי ז] אלימא קדושת דמים דקא מפקעא ליה מן הבכורה? אמר ליה אין *והתנן ח] כל קדשים שקדם מום קבוע להקדישן ונפדו *חייבין בבכורה *ובמתנות טעמא ט] דלאחר שנפדו י] דחייבין אבל קודם שנפדו פטורין [אלמא] יא] דאלימא קדושת דמים דמפקע ליה מבכורה. איתיביה *האומר מה שבמעיה של זו עולה מותרת בגיזה ואסורה בעבודה משום כחוש עובר שבה, אמר ליה הא נמי קדושת דמים, ומי אלימא קדושת דמים יב] (דאסירא ליה) (ב)עבודה? אמר ליה אין והתנן *יוצאין לחולין ליגזז וליעבד טעמא יג] (משום) דנפדו הא קודם שנפדו אסורין בעבודה אלמא יג] קדושת דמים אסורין ליה בעבודה. איתיביה *אין ממירין לא אברין בעוברין ולא עוברין באברין יד] אימורי הוא דלא מימר הא מיקדש קדשי? טו] אמר ליה *בולדי קדשים הוא דקדישי וקיימי. אי ולד קדשים במעי אמן הוא דלא עבדין טז] הא אבראי עבדין' והא יז] *(תניא) *אין הולד עושה תמורה? הא מני רבי יהודה היא דאמר *הולד עושה תמורה, א"ר יהודה תמורה הוא דלא עבדי יח] הא מקדש קדשי הא"ר יהודה אברין לא קדשי? יט] (אמר) הכא במאי עסקינן *באבר שהנשמה תלויה בו. כ] איתיביה *מקדישין אברין ועוברין אבל לא ממירין כא] הא נמי בולדי קדשים, אי בולדי קדשים מאי "מקדישין" הא קדישי וקיימי?

הכי

לעוברה גופיה . בפני עצמו הלכך חיילא קדושה עליה . ל"א מאי קמ"ל ר' יוחנן אם שיירו משוייר ועובר לאו ירך אמו הוא דמדחשיב ליה רבי יוחנן באנפי נפשיה ולא 'כולד חטאת דאזיל למיתה' שמע מינה דאי הוה בעי לשיוריה לעובר לקדושה אחרת משוייר כגון אם אמר "זו תהא חטאת ועוברה עולה" דבריו קיימין דעובר לאו ירך אמו הוא או אם שיירו לומר "היא חטאת וולדה חולין (ב) הוי, כב] ולבר פדא לא חשיב עובר למהוי באנפי נפשיה והיכא דאקדשיה לאימיה ושיירו לולד לקדושה אחרת אינו כג] וקדוש והוה (ליה) ולד חטאת ואזיל למיתה ואם אמר "ולדה חולין" לא אמר כלום ולמאן דאמר דולדי קדשים במעי אמן הן קדושין קדיש לאלתר ולמ"ד בהוייתן הן קדושין קדוש לכשיוולד : **ותרתי למה לי כו'**. הא שמעינן ליה מקמייתא דאמר קדושה חלה על העוברין מכלל דבהמה באנפי נפשה (ג) (חשובה) כד] והולד : **חזי לגופיה** . שהאם קדושה קדושת הגוף ליקרב : **כיצד מערימין על הבכור**. להפקיעו מכהן וליהנות הוא בו : **ילדה זכר הרי הוא עולה** . ומקריבו לחובתו ואלא אם היה מחויב עולה משום דקדושת עולה כה] קדמה חיילא עליה , דבבכורה לא קדיש עד שתקדישנו רחם ותו לא חייל בכורה ומפקעא לקדושת עולה אלמא קדיש עובר וקשיא לבר פדא : **קדושת דמים** . שימכרנו ויביא בדמיו עולה אבל הוא גופיה לא קדיש קדושת הגוף אלא נמכר בלא מום : **והתנן** . בניחותא : **חייבין בבכורה** . אם נקבות הן ולאחר פדיונן ביכרו : כו] **[אלמא] דאלימא קדושת דמים** . דכיון דקדם מום קבוע להקדש לא קדיש מעיקרא אלא לדמי : **מותרת בגיזה** . כז] דהא לא אקדיש גופה : **כחוש עובר** . דעבודת האם מכחשא ליה לעובר אלמא קדיש עובר : **והתנן** . בניחותא : **יוצאין לחולין** . סיפא דהך מתני' דאמרת לעיל היא כל הקדשים שקדם כו' וקתני סיפא "יוצאין לחולין כשנפדין ליגזז וליעבד" שמותרין בגיזה ועבודה לאחר פדיונן הואיל וקדם מום קבוע להקדשן דלא כח] [קדשה] קדושת הגוף בפ"ב דבכורות (דף יד.) : **איתיביה** . ר' ירמיה לרבי זירא : **אין ממירין כו'**. מתני' היא [ב] וקתני לא שלימין (בהן): **אמורי הוא דלא מימר** . משום דבתמורה כתיב בהמה בבהמה ועובר לאו בהמה הוא : **הא מיקדש קדשי**. עוברין דאי לא קדשו פשיטא דאין ממירין שלימין דחולין בהן : **והתנן אין הולד עושה תמורה** . אלא ואי במקדיש ולד עסקינן דחשוב הקדש ראשון : **רבי יהודה היא** . כט] במתני' קאמר ר' יהודה ולד עושה תמורה : **הא ר' יהודה** . רישא היכי מתוקמא דקתני 'אין ממירין *אברין דחולין בשלימין דהקדש' דמשמע תמורה הוא דלא עבדי אברין לבהמת חולין ל] לחול קדושת תמורה על גוף הבהמה משום אבר דידה שהמירו בשלם דקדש הא מקדש קדשי אברין בתחילת הקדש אם הקדיש אבר אחד פשטה קדושה בכולה דהאי תנא הא סברא אית ליה מדקמהדר ליה רבי יוסי והלא במוקדשין האומר רגלה של זו עולה כולה עולה מכלל דמודה ת"ק בתחילת הקדש שאם הקדיש אבר אחד פשטה קדושה בכולה ורבי שמעון לא] דהוי בר זוגיה דר' יוסי לקמן בברייתא דאמר בתחילת הקדש כולה עולה ואשמועינן גבי תמורה דלא אי משום דדריש "בהמה בבהמה" אי משום דמקיש תמורה למעשר בסיפא דפירקין (דף יג.) מה מעשר קרבן יחיד כו' ומההוא היקשא גופיה יליף דמה מעשר אינו נוהג באברין אף תמורה אינה נוהגת באברין והכי אמרינן בפרק בהמה המקשה (חולין דף סט:) : **שאמר רבי יוסי**. לקמן בברייתא דלא פשטה קדושה בכולה : **הכא במאי עסקינן** . דדייקינן הא שלא ע"י תמורה קדשה כל הבהמה ע"י אבר אחד : **כגון שהקדיש אבר שהנשמה תלויה בו** . דאמר לקמן מודה רבי יהודה בדבר שעושה אותו טרפה כגון אם הקדיש רגליה מן הארכובה ולמעלה הרי כולה עולה ובתמורה לא (ד) דדרשינן 'בהמה בבהמה': **מקדישין אברין ועוברין**. לקמן היא פרק שני (דף טז:) חומר בקדשים מבתמורה וקחשיב תומרי וקתני להך לב] הכי מקדישין אברין ועוברין אבל לא ממירין :

הכי

מערימין (לקמן כה:) נג] *האומר ולדה של זו עולה הרי זו וולד שלמים ואי אית ליה לבר פדא דשיירו משוייר אמאי ולדה שלמים הא אי בעי הוה משייר הולד בחולין דבשלמא ר' יוחנן דאמר קדושה חלה על העוברין מיד דאמר היא שלמים דעתיה נמי לקדושי הולד בשלמים והאי הולד שלמים על קדושת פיו ולא מטוניה דאם אבל לבר פדא דאמר קדושה אינה חלה על העוברין אין הולד קדוש על פיו אלא מכח דאם ואם סבירא ליה דשיירו משוייר אמאי אין הולד עולה אלא שמע מינה דצריך לומר דמיד נד] *האם קדושה קדוש הולד מכח האם נה] וא"ת כיון דאין קדושה חלה על העוברין היכי קאמר ולדה עולה והיא שלמים דבריו קיימין וי"ל לדמים קאמר וא"ת היכי אפשר דקדושה חלה על העוברין והא אמר דאסור להקדיש מחוסר זמן ולקמן אמרינן (פרק) כיצד מערימין על הבכור (גם זה שם) המבכרת שהיתה מעוברת אמר מה שבמעי בהמה אם זכר עולה אלמא דאפילו לכתחלה מלי מקדיש ליה ומאי שנא *מחוסר זמן וי"ל דקודם שנולד מלי מקדיש ליה °ומייתי ליה בבכורות (דף יז.) מקרא נו] :

אבל הכא דאקדשיה לאימיה הוא בכלל אימיה . וקשה לה"ר מ"ד למה לי להאי לריכותא לימא *בהדי' דהאי שמועין קמייתא הוא אמינא דשיירו אינו משוייר ולהכי אילטריך למימר רלה בולדה מתכפר לאשמועינן דשיירו משוייר כדפירש ועוד קשה דהיכי מצי למימר דהוא בכלל אימיה לא קדיש התנן בהדיא פרק כיצד מערימין (לקמן דף כה.) היא שלמים וולדה עולה הרי זה ולד שלמים אלמא קדוש הוא בכלל אימיה וי"ל דהכי פירושו הוא בכלל אימיה לא קדוש על פי האדם אלא מטוניה דאמו הוא קדוש דעובר ירך אמו הוא ואי שיירו אינו משוייר משום הכי אילטריך בבתרייתא לאשמועינן דקדוש הולד *על פי האדם ולא מטוניה דאמו. הר"ס : **כי** תניא ההיא קדושת דמים. וקשה אם כן מאי קאמר פרק כיצד מערימין (לקמן ד' כה:) סיפא דהאי ילדה שני זכרים אחד מהן יקרב עולה כיון דלית ליה אלא קדושת דמים אמאי יקרב עולה ואי אמרת דימכר לצרכי עולה הא קתני התם והשני ימכר לצרכי עולה ואם כן מה בין ראשון לשני נז] וצריך לומר כיון דנחת בראשון קדושת דמים נחת ביה נמי קדושת הגוף : **אימורי** הוא דלא מימר הא מקדש קדישי עוברין. דאי לא קדישי פשיטא דאין ממירין שלימין נח] א) (בהן) דחולין ב) [בהן] והכא לא מצי לתרוצי קדושת דמים כדלעיל נט] דהא אין עושין תמורה :

הא

א) נ"ק מ"ז ב) נ"ק

עין משפט נר מצוה

נ"ל כאומר היא שלמים ולדה עולה ה"ז כו' נ"ק

צא א מיי' פ"ט מהל' בכורות הל"ח :

צב ב מיי' פ"ט מהל' בכורות הל"ג :

גי' נ"ק הוא

צג ג מיי' פ"א מהל' מעילה הל"ג :

צד ד מיי' פ"א מהל' תמורה הלכ"ו:

נ"ל שהלא הקדושה על האם קדוש הולד כו' נ"ק

צה ה מיי' פט"ז מהל' מעשה הקרבנות הל"ב:

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' קמ"ל הדא על הדא ואי איתמר בהא משום דקא מפרש קדושת האם על ולד:(ב) רש"י ד"ה ל"א מאי קמ"ל וכו' וולדה חולין הוי חולין ולבר פדא: (ג) ד"ה ותרתי וכו' חשיבא והולד באנפי נפשיה הס"ד: (ד) ד"ה כגון וכו' דדרשינן:

◆

הגהות הגר"א

[א] גמ' אם שיירו משוייר ועובר כו'. נ"ל דלא לקרייה ולד קדשים : [ב] רש"י ד"ה אין וקתני כו'. סולך לזה משום דגמ' קאמר לקמן הא אברי כו' :

◆

גליון הש"ס

תוס' ד"ה (בע"א) ואודה בסס"ד ומייתי ליה בבכורות. ר"ל דבבכור ילפינן ליה מקרא לקמן דף כה ע"ב אבל אתה מקדיש מכמן ויליף מיניה להקדיש עובר כנלע"ד בעזה"י :

גם פ"ס כו' מטוניה דאמו לבד. נ"ק

◆

שיטה מקובצת

א] לאימיה אימא הוא בכלל : ב] דאי אמר הפריש חטאת הו"א התם הוא דאמר ר"י רצת בולדה מתכפר משום דאימיה חזיא לגופיה ומגו דנחתא קדושה לאימיה לגופא נחתא נמי קדושה לולד אבל הכא כיון דאימיה לא קדשה אלא ולד אימא לא תיחות קדושה לגופיה קמ"ל הדא דהכא דאע"ג דאימיה לא קדשה ולד קדיש לגופיה ואי אתמר בהא משום דקא מפיק קדושת על הולד אבל ההיא דלא מפיק קדושה אלא על אימיה דולד אימא דולד לא מקדיש כלל צריכי : ג] שמעתא דבר פדא איתיביה : ד] הבכור מבכרת שהית' כו' של זו אם זכר הוא עולה ילדה : ה] א"ל כי תניא ההיא : ו] דמים ס"א והא הכא דאימיה לא קדיש גופיה לעולה ולד קדיש גופיה לעולה אמר ליה הב"ע כגון דאמר תיקדש אימיה לעולה לדמיה דמינו דקדשי דמי דאימיה לעולה ולד נמי קדשי דמיו לעולה ומשום דאקדשיה לאימיה קדושת דמים פקעה קדושה דבכור אין והתנן כו' קדושת דמים. גליון והנה אמר למפה ילדה ב' זכרים הראשון יקרב עולה ועכ"פ לא רצה בו שיקרב הוא בעצמו לא שימכר לצרכי עולות כי יאמר השני ימכר לצרכי עולות רק כי רצה בזה שהראשון דמיו עולה והשני דמיו חולין וזה אמר הראשון יקרב עולה היינו שימכר לצרכי עולה ויביא בדמיו עולה ג"כ ואמנם השני ימכר לצרכי עולה אך דמיו חולין ולא אחד מהם רק בקדושת דמים עכ"ל . הרב המעולה: ז] מי אלימא (אות י' נמחק)קדושת דמים דאסרה לה בעבודה וגיזה.תימה וכי לא ידע דאסור לקלקל [illegible] ים כי נמי שרי להנות ממנו וצריך לומר דפריך מטעם דאסור משמע דאיכא לאו לא תעבוד [illegible] העבודה על דמים ופריך דלא תעבוד אין בקדושת דמים ומשני מדרבנן וגזירה אטו קדשי [illegible] כל הקדשים שקדם מום כו' חייבין בבכורה ובמתנות ואע"ג דשאר פסולי המוקדשים שנפדו [illegible] ומתנות משום דכתיב בהו כצבי ואיל כיתו אילימא קדושת דמים לאפקועי מן הבכורה .

מסורת הש"ס

[חולין נח. וש"נ]

רש"ק פ"ז

לקמן כד:

בכורות יד. חולין קל:

לקמן נג:

[תוספתא רפ"ג]

[בכורות שם חולין שם לקמן נג:]

[נ"ל תנן]

[לקמן יב.]

[לקמן יא. יב. יד.]

בכן נ"ק

◆

רבינו גרשום

חלה עליו ל"א מאי קמ"ל ר' יוחנן בהא . רצת מתכפר בה רצת מתכפר בוולדה אשמעינן דאם שיירו לעובר משוייר כגון דאמר היא שלמים ועוברה עולה הוי היא שלמים והעובר משוייר לעולה משום דעובר לאו ירך אמו הוא . טעמא אחרינא אם שיירו [משוייר] דהוי כמפריש ב' חטאות לאחריות דאם תאבד זו תהא זו במקומה ומתכפר באיזו שירצה . והא שמעתא דר' יוחנן בפרק כיצד מערימין על הבכור ואי קשיא הא דתנן ולד חטאת ותמורת חטאת ימותו התם בשקדשה ולבסוף נתעברת והכא מיירי בהקדישה כשהיא מעוברת:תרתי למה לי צריכא כו'.[כיצד מערימין על הבכור להפקיעו מכהן:כי תניא האי לקדושת דמים . דהא דתני שאם ילדה זכר הוא עולה לא לגופו ממש להקריבו אלא למוכרו וליקח בדמיו עולה. אבל לגופיה לא קדיש עובר מי אלימא כו' : א"ל אין והתנן כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדישן כו'. דהני לא הוה אלא קדושת דמים ואי לא נפדו פטורין מן הבכורה : א"ל . ר' זירא הא מני דוולדי קדשים במעי אימן לא עבדי אלא אבראי עבדי] : ר' יהודה היא דאמר וולד עושה תמורה. ולעולם הא בעוברי קדשים מיירי:האמר ר' יהודה אברין לא קדישי.למיקדש כוליה הלכך לא עבדא תמורה (ומתניתא) ותנא קמא דר' יוסי [דמתני'] היינו ר' יהודה כדקאמר בברייתא לקמן [הא מודי ר' יהודה לי מן באבר שהנשמה תלויה בו דאם אקדישה הקדישה כולה . ולעולם בוולדי קדשים מיירי] : איתיביה מקדישין אברין ועוברין . אלמא עובר קדיש הא נמי בוולדי קדשים מיירי : אי בוולדי קדשים אמאי תני מקדישין . הא קדישי :

תני

(אין) אברים בשלמים

נושא/מבנה

△ (מצקה) סדנה של קושיות על שילת בר פדא ממקורות שמהן משמע דאפשר להקדיש עובר בפני עצמו

▽ תשובות

"מי אלימא..."

* הקלטים העונים שאופיזים בסוגי"א עד יא. אינם לו דיון אלא לקודד הדיונים התשובות שניתנות על קושיא

[illegible] טעמא . ס"א דנפדו הא לא נפדו פטורין אלמא כו' : י] שנפדו חייבין אבל כו' אלמא אלימא קדושת (אות ד' נמחק) : יא] דמים דאסרה לה בגיזה ועבודה אמר ליה : יג] טעמא דנפדו תיבת משום נמחק : [illegible] בסוף המסכת : יד] באיברין אמורי אות י' נמחק : טו] קדשי הא אמר ר' יהודה איברין לא קדשי א"ל הב"ע בולדי קדשים דקדישי וקיימי אי ולדי קדשים : טז] עבדין תמורה הא אבראי עבדין [illegible] על השברים כי הוי אבראי עבדין תמורה דאין זה ולדות קדשים שהרי הקדושה באה מכח פה האדם ולא מן האם : יז] והא תנן אין : יח] עבדי אברין הא : יט] אמר ליה : כ] בו וכדרב [illegible] בדבר שהנשמה תלויה בו : כא] עי' בהשמטות בסוף המסכת : כב] הוי חולין ולבר : כג] אינו משוייר והוה ולד חטאת : כד] תיבת הולד נמחק : כה] עולה דקדמה : כו] מה"ד אלמא [illegible] אקדיש הס"ד : כח] דלא קדיש קדושת הגוף : כט] היא לקמן במתניתין דהאי פרקין קאמר : ל] חולין כלומר אין קדושת תמורה חלה על : לא] שמעון הוא דהוי : לב] להך דהכי ומקדיש [illegible] של זו עולה והיא שלמים דבריו קיימין היא שלמים וולדה עולה הרי זו : נד] דמיד שהאם קדושה : נה] האם ומיהו קשה דמצינו למימר למדחי בקדושת דמים כדדחינן כל הני דלעיל בסמוך נו] נז] עי' בהשמטות בסוף המסכת : נח] שלימים בהן דחולין הן : נט] כדלעיל ס"א א"כ למה הוצרך לומר דאין ממירין פשיטא דאין קדושת דמים עושה התמורה :

א) דיסור זה אין מקומו בכאן רק לקמן באות יא.